

Handbook

European Info Point

EUROCITIES

1 Square de Meeûs

1000 Brusel

BELGIE

Tel.: +32 -2- 552 08 66

Fax: +32 -2- 552 08 89

info@mobilityweek.eu

www.mobilityweek.eu

OBSAH

Cíle a účel této příručky	5
Proč Evropský týden mobility?	6
CO VLASTNĚ EMW PŘINÁŠÍ?	7
PARTNERSTVÍ PRO UDRŽITELNOU MOBILITU	7
Jak se zúčastnit?	8
JAK SE ZAREGISTROVAT?	9
Cena ETM	10
KRITÉRIA ZPŮSOBILOSTI	10
KRITÉRIA HODNOCENÍ	11
POSTUP PŘI PODÁVÁNÍ ŽÁDOSTI	11
DOSTUPNÁ VEŘEJNÁ DOPRAVA	16
CYKLISTIKA A SYSTÉM INTELIGENTNÍHO DOJÍŽDĚNÍ DO PRÁCE	18
CHŮZE A INTELIGENTNÍ DOJÍŽDĚNÍ	20
ULICE PRO ŽIVOT	20
CESTOVNÍ PLÁNY SPOLEČNOSTÍ	22
PŘEHLED ČINNOSTÍ	22
ÚSPORA PALIV	24
“NECHTE SVÉ AUTO ODPOČINOUT”	24
SDÍLENÍ SOUKROMÝCH AUT	24
OBJEVTE SVÉ MĚSTO	26
AKTIVITY SPOJENÉ S POHOŠTĚNÍM	26
POŠKOZENÍ ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ	28
VŠEOBECNÁ OSVĚTA	30
ZELENÉ STEZKY = CESTOVÁNÍ V SOULADU S ŽIVOTNÍM PROSTŘEDÍM	31
Trvalá opatření	32
NOVÉ FORMY POUŽÍVÁNÍ A VLASTNICTVÍ VOZIDEL	34
DISTRIBUCE NÁKLADŮ	34
ŘÍZENÍ MOBILITY	34
Den bez aut	35
BARIÉRY A KONTROLNÍ STANOVIŠTĚ	36
SEZNAM VÝJIMEK	36
OBYVATELÉ	36
JÍZDNÍ KOLA	38

PARKOVIŠTĚ TYPU PARK & RIDE	38
MANIPULAČNÍ PARKOVIŠTĚ	38
PARKOVIŠTĚ PRO MÍSTNÍ OBYVATELE	38
Informace a komunikace	39
MÍSTNÍ INFORMACE A KOMUNIKACE	40
INFORMAČNÍ DOKUMENTY	41
INTERNÍ KOMUNIKACE	42
Hodnocení iniciativy	43
KVALITA OVZDUŠÍ	43
HLUK	43
DOPRAVNÍ TOKY A POUŽÍVÁNÍ VEŘEJNÉ DOPRAVY	43

CÍLE A ÚČEL TÉTO PŘÍRUČKY

Příručka si klade za cíl poskytovat užitečné informace a rady pro místní orgány, které se účastní iniciativy **Evropský týden mobility** (ETM) a v rámci ní akce **Den bez aut** (CFD). Jedná se o minimální požadavky, které musí být splněny k tomu, aby bylo možné se oficiálně zaregistrovat (on-line) k účasti na ETM. Základem této příručky jsou zkušenosti evropských měst, která organizovala předchozí ročníky ETM i Dne bez aut, specifikace uvedené v chartě ETM jakož i doporučení poskytovaná evropskými a mezinárodními partnery iniciativy ETM.

Tato příručka shrnuje cenné nápady a informace pro organizování příslušných činností, na jejichž základě by navíc mohla být realizována a podporována trvalá opatření. Jedna kapitola je navíc věnována ceně ETM a jejím účelem je připravit místní koordinátory v počáteční fázi příprav na to, aby mohli zvážit účast v soutěži a připravit činnosti v souladu s kritérii ceny ETM.

Místní a regionální orgány by měly brát tyto pokyny v úvahu při organizování svých ETM, ale mohou si je přizpůsobit místním podmínkám. Informace zde uvedené nejsou vyčerpávající a tato příručka bude průběžně obohacována o nové myšlenky a nápady, které vyplynou z budoucích událostí, a veškeré aktuální informace budou k dispozici na www.mobilityweek.eu. Velké množství inovativních, inspirativních aktivit kampaně lze také nalézt v každoročně vydávaných Pokynech s uvedením nejlepších postupů, které naleznete v sekci "Zdroje".

Vezměte prosím na vědomí, že každý Evropský týden mobility se zaměřuje na určité téma týkající se udržitelné mobility, tzv. ústřední téma. Doplňující Tematické pokyny jsou zaměřeny také na místní koordinátory ETM ve městech a soustředí se na ústřední téma daného roku; jsou vydávány každoročně. Tato publikace poskytuje základní informace konkrétně na téma, které může být použito v místních propagačních a mediálních aktivitách pro danou činnost. Tematické pokyny jsou k dispozici ke stažení na webových stránkách ETM.

Brusel, březen 2014

PROČ EVROPSKÝ TÝDEN MOBILITY?

Po uspořádání dvou úspěšných Dnů bez aut v celé Evropě byla v roce 2002 zahájena nová iniciativa – Evropský týden mobility!

ODE DNE BEZ AUT ...

Bývalá evropská komisařka pro životní prostředí Margot Wallströmová, založila v roce 2000 Den bez aut jako evropskou iniciativu. Ten slouží jako příležitost k tomu, aby zúčastněná města mohla ukázat, jak jim problematika životního prostředí leží na srdci. Po jeden den, tedy 22. září, mohou místní orgány představit svá města v jiném světle a realizovat klíčové akce, jejichž cílem je omezit automobilovou dopravu v některých oblastech, podpořit využívání udržitelných způsobů dopravy a zvýšit povědomí o tom, jak mohou občané svým rozhodnutím o tom, jakou dopravu budou používat, ovlivnit životní prostředí.

... K EVROPSKÉMU TÝDNU MOBILITY

Evropský týden mobility se koná každoročně od 16. do 22. září, a to již od roku 2002. Celá akce je věnována udržitelným způsobům dopravy. Evropský týden mobility dává příležitost zahájit širokou škálu aktivit a nabízí platformu pro místní orgány, jakož i organizace a sdružení, která jim umožní:

- Podporovat jejich stávající politiku, iniciativy a osvědčené postupy týkající se udržitelné městské mobility.
- Přispívat ke zvyšování povědomí občanů o škodách, které současný vývoj městské mobility způsobuje životnímu prostředí, a o tom, jak negativně ovlivňuje kvalitu života.
- Zavést efektivní spolupráci s místními zúčastněnými stranami.
- Podílet se na sdílení společného cíle a společné identity s ostatními městy v rámci celoevropské kampaně.
- Zdůraznit zájem prosazovat na místní úrovni politiku udržitelné městské dopravy.
- Zavádět nové dlouhodobé postupy a trvalá opatření.

CO VLASTNĚ ETM PŘINÁŠÍ?

Evropský týden mobility představuje skvělou příležitost prezentovat evropským občanům udržitelné alternativy, vysvětlit problémy, s nimiž se města a obce se potýkají, s cílem vyvolat změny v chování a učinit pokrok směrem k udržitelnější dopravní strategii pro Evropu. Kampaň si klade za cíl ovlivnit otázky mobility a městské dopravy v dlouhodobém horizontu a usiluje také o zlepšení zdraví a kvality života evropských občanů.

Evropský týden mobility dává lidem příležitost přemýšlet o tom, k čemu by naše městské ulice měly ve skutečnosti sloužit; dává lidem možnost diskutovat o konkrétních řešeních problémů, jako je znečištění ovzduší a hluk, dopravní zácpy, dopravní nehody a zdravotní problémy. Místní úřady by měly organizovat činnosti zaměřené na zvyšování povědomí o daných tématech a měly by rovněž zavádět trvalá opatření, která zlepší situaci udržitelné dopravy v jejich městě.

Obce by měly používat ETM jako nástroj pro vytvoření svého vlastního plánu postupu a jako příležitost, během které mohou se svými občany otestovat nová opatření v oblasti dopravy. ETM také nabízí dobrou příležitost místním podnikům, občanům a institucím, v rámci které mohou spolu projednat různé aspekty mobility a kvality ovzduší, nacházet inovativní řešení na omezení využívání automobilů a snížení emisí a mohou také otestovat nové technologie či plánovací opatření.

PARTNERSTVÍ PRO UDRŽITELNOU MOBILITU

Žádný místní úřad nemůže dosáhnout udržitelné mobility sám. Je to zdlouhavý proces, který vyžaduje nejen politickou podporu, ale také závaznou spolupráci ze strany ostatních osob a subjektů. To je důvod, proč Evropský týden mobility podporuje místní orgány při vytváření takových partnerství a vyzývá je k tomu, aby v maximální možné míře zapojily další subjekty a osoby v daném místě. Každý místní úřad by měl hledat místní partnery, kteří jsou vhodní pro různé události, a úzce s nimi spolupracovat při koordinaci přípravy Evropského týdne mobility.

Proto by obce měly navazovat partnerství a spolupráci s místními zúčastněnými stranami, jako jsou podniky (veřejné) dopravy, asociace působící v oblasti ochrany životního prostředí a zdraví, sportovní sdružení, místní firmy (včetně jejich externích kontaktů, tj. klientů, dodavatelů a partnerů), místní média, atd.

Firmy mají často o účast zájem proto, aby mohly ukázat, že přijímají svůj díl odpovědnosti v boji proti změně klimatu a že usilují o čistý vzduch a že jim leží na srdci blaho jejich obce i zdraví jejich zaměstnanců. Image dané společnosti lze v konečném důsledku zlepšit tím, že se firma zapojí do evropské kampaně, jejímž cílem je zlepšení zdraví a životního prostředí. Místní a regionální orgány by tyto možnosti měly lépe využívat pro získání více partnerů ke spolupráci.

Konsorcium ETM sleduje stejný přístup na evropské úrovni a v rámci toho zavedlo Evropský týden mobility závazek, který podepsalo asi 20 evropských a mezinárodních organizací. Tyto organizace oficiálně vyjádřily svou podporu iniciativě. Díky tomu ETM představuje vhodnou platformu, kde mohou evropské a mezinárodní zúčastněné strany spolupracovat na dosažení stejného cíle: dosažení udržitelné městské mobility.

ÚSPĚCHY EVROPSKÉHO TÝDNE MOBILITY

Evropský týden mobility měl okamžitý úspěch: již v prvním roce se akce zúčastnilo více než 400 místních orgánů z 23 zemí. Povědomí o iniciativě rok od roku roste a veřejné mínění je akci velmi nakloněno – více než 80% dotázaných mu vyjádřilo svou podporu. Většina lidí také uznává význam Evropského týdne mobility jako kampaně, která poukazuje na nadměrné používání automobilů ve městech, a drtivá většina z nich by si přála, aby se akce konala častěji.

JAK SE ZÚČASTNIT?

Evropského týdne mobility se může zúčastnit jakékoli město, obec nebo místní orgán – a to i mimo Evropu! Pokud obec pořádá akci nebo činnost vztahující se k udržitelné mobilitě v rámci Evropského týdne mobility, bude (on-line) registrace schválena.

Chcete-li označit Evropský týden mobility jako akci nejvyšší priority a prokázat tím snahu, kterou město/obec vynakládá na podporu udržitelné mobility, může starosta podepsat chartu ETM (k dispozici na www.mobilityweek.eu) a vybrat následující kritéria:

- Organizování týdne aktivit, s přihlédnutím k letošnímu ústřednímu tématu.
- Zavedení alespoň jednoho nového stálého opatření, které přispěje k modálnímu přesunu ze soukromých aut na environmentálně šetrné dopravní prostředky.
  - Pokud je to možné, alespoň jedno z těchto opatření by mělo mít charakter trvalého přerozdělení silničního prostoru ve prospěch chodců, jízdních kol nebo městské hromadné dopravy, např. uzavření silnic, širší chodník, nový jízdní pruh pro autobusy nebo cyklisty, nový systém zklidnění provozu, omezení maximální povolené rychlosti (trvalá opatření, která byla zavedena tento rok před konáním akce, „se počítají“ za předpokladu, že jsou propagována nebo slavnostně zavedena v průběhu Evropského týdne mobility, viz také bod Trvalá opatření v této příručce).
- Organizování Dne bez aut, tj. vyhrazení jedné nebo několika oblastí pouze pro pěší, cyklisty a veřejnou dopravu nejméně na jeden celý den,

tj. od 1 hodiny před začátkem běžné pracovní doby až po 1 hodinu po jejím skončení.

► Den bez aut by se měl přednostně konat vždy 22. září.

Ty místní úřady, které splní všechna tři výše uvedená kritéria, se stanou *Zlatými účastníky* a budou způsobilé žádat o cenu ETM (viz také Cena Evropského týdne mobility v této příručce).

Evropskou chartu předložte buď svému národnímu koordinátorovi (pokud jej máte), nebo Evropské koordináční společnosti.

JAK SE ZAREGISTROVAT?

Chcete-li se oficiálně zaregistrovat pro ETM, díky čemuž vás na internetových stránkách ETM uvidí miliony lidí po celé Evropě i na celém světě, vyplňte on-line registrační formulář na www.mobilityweek.eu. Podání je možné v asi 10 různých jazycích.

Při vyplňování registračního formuláře pro místní orgány budete poskytovat tyto informace:

- Jméno, funkce a kontaktní informace na hlavní osoby zodpovědné za ETM v rámci obce, jakož i osoby odpovědné za kontakt s médii.
- Akce/události (týkající se letošního tématu) organizované pro ETM a na základě programu.
- Seznam trvalých opatření, která mají být realizována v letošním roce.
- Informace o zóně/-ách s omezením pro vjezd osobních aut.

Po dokončení on-line registrace žádost ověří národní nebo evropský koordinátoři. Po schválení bude automaticky odeslán potvrzovací e-mail. Teprve poté bude činnost města uveřejněna on-line v sekci Zúčastněná města. Přihlašovací údaje pro *Oblast partnera* na webových stránkách budou poskytnuty společně s potvrzovacím e-mailem. V oblasti partnera je obec schopna aktualizovat poskytnuté informace (např. umožňující změny v programu).

CENA ETM

Cena Evropského týdne mobility se snaží odměňovat činnosti místních orgánů v rámci Evropského týdne mobility. Cena ETM si klade za cíl podporovat zkušenosti a úspěchy při organizování kampaně a zvýšit povědomí o potřebě místních a individuálních opatření v oblasti udržitelné městské mobility. Finalisté jsou každoročně vyhlašováni na prestižním ceremoniálu v Bruselu a jsou rovněž představeni v publikacích ETM. Vítěz ceny ETM obdrží také bezplatné video na propagaci jeho úspěchů jakožto zastávce udržitelné městské dopravy v Evropě.

KRITÉRIA ZPŮSOBILOSTI

Místní orgány jsou způsobilé pro vstup do systému ceny ETM v případě, že:

1. zaregistrovaly svoji činnost on-line na www.mobilityweek.eu a
2. odevzdaly podepsanou chartu ETM a
3. jsou Zlatými účastníky, tj. splňují všechna tři kritéria Charty ETM a
4. mají své sídlo v některé ze zemí EU-27, v některé kandidátské zemi nebo potenciální kandidátské zemi EU, která se podílí na Stabilizačním a asociačním procesu (SAP), případně v některé zemi Evropského hospodářského prostoru (EHP) nebo Evropského sdružení volného obchodu (ESVO).

Jedná se o tyto země:

ALBÁNIE, RAKOUSKO, BELGIE, BOSNA A HERCEGOVINA,
BULHARSKO, CHORVATSKO, KYPR, ČESKÁ REPUBLIKA, DÁNSKO,
ESTONSKO, FINSKO, BÝVALÁ JUGOSLÁVSKÁ REPUBLIKA
MAKEDONIE, FRANCIE, NĚMECKO, ŘECKO, MAĎARSKO, ISLAND,
IRSKO, ITÁLIE, KOSOVO PODLE REZOLUCE RADY BEZPEČNOSTI OSN
1244, LOTYŠSKO, LICHTENŠTEJNSKO, LITVA, LUCEMBURSKO, MALTA,
ČERNÁ HORA, NIZOZEMSKO, NORSKO, POLSKO, PORTUGALSKO,
RAKOUSKO, RUMUNSKO, SRBSKO, SLOVENSKO, SLOVINSKO,
ŠPANĚLSKO, ŠVÉDSKO, ŠVÝCARSKO, TURECKO, VELKÁ BRITÁNIE.

KRITÉRIA HODNOCENÍ

Žádosti vyhodnotí nezávislá porota, která se obvykle skládá z asi pěti odborníků v oblasti městské mobility. Hlavní kritéria jsou:

1. Kvalita činností, které představují ústřední téma ETM.
2. Komplexnost plánu akcí, jednotlivých aktivit a zapojení občanů.
3. Strategický přístup ke komunikaci a propagaci ETM vůči občanům a médiím.
4. Inovativnost trvalého opatření (trvalých opatření) realizovaných u příležitosti Evropského týdne mobility, pokud jde o jeho/jejich veřejně osvětový dopad a jeho/jejich účinnosti z hlediska udržitelné mobility.
5. Kvalita a rozsah partnerství s místními zúčastněnými stranami pro pořádání Evropského týdne mobility.

POSTUP PŘI PODÁVÁNÍ ŽÁDOSTI

Místní úřady, které chtějí žádat o cenu ETM, by měly dodržet následující postup:

1. Vyplnit přihlášku v angličtině (maximálně 20 stran) s uvedením informací o místním úřadu, akcích a činnostech ETM, alternativním způsobu dopravy a realizovaných trvalých opatření, jakož i o charakteru a příspěvcích místních partnerů.
2. Odeslat přihlášku e-mailem – spolu s digitální kopií podepsané charty ETM a s mapou oblasti, která byla během Dne bez aut uzavřena pro motorizovanou dopravu – a to nejpozději do 1. listopadu každého roku na European Info Point.
3. Dodat podklady: komunikační pomůcky a nástroje, novinové výstřižky, CD-ROM a DVD s videi a obrázky (nejlépe ve vysokém rozlišení); mohou být zaslány běžnou poštou a měly by být doručeny nejpozději do 15. listopadu příslušného roku.

Formulář žádosti bude k dispozici on-line ve stanovené lhůtě.

SLAVNOSTNÍ VYHLÁŠENÍ A CENA

Slavnostní předávání cen ETM se každoročně koná v Bruselu, obvykle v březnu za přítomnosti evropského komisaře pro životní prostředí. Vítězný místní úřad obdrží bezplatné propagační video (klip v angličtině a v mateřském jazyce v délce do tří minut), které bude informovat o jeho úspěších jakožto zastávce udržitelné městské dopravy v Evropě.

Další informace naleznete na www.mobilityweek.eu.

AKTIVITY NA 7 DNÍ VĚNOVANÝCH UDRŽITELNÉ MOBILITĚ

Jak je uvedeno v chartě Evropského týdne mobility, mohou města a obce ve dnech 16. až 22. září uspořádat týden aktivit na konkrétní témata týkající se udržitelné městské dopravy.

Evropská koordinační společnost vyvinula společně s evropskými partnery široké spektrum námětů pro místní aktivity, a to na základě místních zkušeností získaných v předchozích letech.

Přirozený základ všech činností budou tvořit tři hlavní trvale udržitelné způsoby dopravy, včetně vazeb mezi nimi (tzv. intermodalita). Takže v následujících oddílech najdete návrhy na aktivity společně s užitečnými tipy a radami týkajícími se těchto oblastí:

→ Veřejná doprava	→ Jízda na kole	→ Chůze
→ Řízení mobility	→ Odpovědné používání aut	→ Volný čas
→ Nakupování	→ Mobilita a zdraví	→ Zelené stezky

Za účelem přípravy zajímavého sedmidenního programu mohou města a obce zorganizovat další dny bez automobilů nebo se mohou zaměřit na jakékoli jiné tematické události, které budou v místním kontextu vhodnější.

ZAHÁJENÍ EVROPSKÉHO TÝDNE MOBILITY

Veřejné a mediální události v první den Evropského týdne mobility – 16. září – představují skvělou příležitost k zahájení Evropského týdne mobility. Budou zahrnovat následující aktivity:

- Představení speciálních nabídek, jako je např. "jízdenka ETM" se speciálními tarify do sítě veřejné dopravy na celý Evropský týden mobility.
- Nabídka dalších služeb (vyšší častost, konkrétní nabídky, kyvadlová doprava, atd.), a dále poskytování informací (mapy, poradenství ohledně cestování přímo z místa odjezdu přímo do místa příjezdu, speciální vydání obecního zpravodaje, apod.).
- Podpora intermodality vytvořením vazeb mezi jednotlivými druhy dopravy jimž bude během Evropského týdne mobility věnována pozornost.
- Odměňování těch, kteří nechají své auto během Evropského týdne mobility doma, a rozhovory s nimi, v rámci kterých budou moci vysvětlit, jaké alternativní způsob dopravy si vybrali a jak to funguje v praxi.
- Zavedení trvalých opatření mobility plánovaných městem v rámci Evropského týdne mobility

VEŘEJNÁ DOPRAVA

Používání veřejné dopravy za účelem uspokojení potřeb v oblasti mobility je nepochybně ústředním tématem Evropského týdne mobility. Veřejná doprava by měla být synonymem pro svobodu a je zásadním předpokladem dobré mobility v městských oblastech.

Všichni aktéři veřejné dopravy v Evropské unii budou moci využívat ETM jako příležitost k podpoře intermodálních řešení a poskytnutí jasných informací o propojení veřejné dopravy s ostatními druhy dopravy, čímž dokáží, že jsou schopni nabídnout vynikající alternativu k používání soukromých automobilů.

Uvádíme zde přehled možných opatření, která by měla pomoci podpořit účast v Evropském týdnu mobility. Pomocí nich si lidé budou moci udělat představu o tom, jak lze úspěšně organizovat akce zaměřené konkrétně na veřejnou dopravu. Všechna opatření by měla upozornit na význam veřejné dopravy a její propojení s ostatními druhy cestování za účelem zlepšení kvality mobility. Jejich cílem je přitáhnout pozornost médií, jako jsou televize, rozhlas a noviny k Evropskému týdnu mobility a k tomu, o co vlastně tato akce usiluje.

EFEKTIVNÍ DOJÍŽDĚNÍ

Jedná se o celou řadu témat – od dostupnosti a kvality veřejné dopravy pro podniky a úřady přes podporu (nových) nabídek veřejné dopravy a konkrétních stanic až po dostupné informace o veřejné dopravě a pracovní a finanční pobídky pro využívání veřejné dopravy.

- Jednání s provozovateli veřejné dopravy ohledně umístění zastávek v blízkosti pracovišť.
- Finanční podpora veřejné dopravy (zlevněné předplatní jízdenky, náhrady).
- Zajištění zaručené dopravy domů pro osoby využívající systém sdílení soukromých aut a pro uživatele veřejné dopravy v případě nouze.
- Zavedení speciálních nabídek, jako jsou například jízdenky ETM se speciálními síťovými tarify pro dojíždějící na celý týden.
- Poskytování informací o veřejné dopravě a dalších udržitelných druzích dopravy na intranetu.
- Zajištění osobního cestovního poradenství.
- Nabídka nápojů na nedalekých autobusových zastávkách nebo přímo v autobuse pro lidi cestující z práce.
- Podpora plánovaných akcí na silně frekventovaných trasách veřejné dopravy.
- Seznámení dojíždějících s rozdíly mezi nejoblíbenějšími druhy dopravy (vlastní auto, veřejná doprava, kolo a chůze).
- Podpora intermodality vytvořením vazeb mezi jednotlivými režimy, jimž se bude zabývat Evropský týden mobility.
- Uspořádání debaty mezi provozovateli veřejné dopravy a úředníky s cílem projednat to, jak lze dosáhnout vyššího využívání veřejné dopravy a jaké pozitivní dopady by to přineslo jednotlivým stranám.

INTERMODALITA

Kombinace opatření na podporu cyklistiky a veřejné dopravy, například:

- Povolení přepravy kola veřejnou dopravou v době mimo špičku.
- Instalace nových cyklistických stojanů na přestupních stanicích a zastávkách městské hromadné dopravy s cílem přimět lidi k tomu, aby využívali kolo pro přepravu na nejbližší zastávku jejich spoje MHD.

To může zvýšit atraktivitu veřejné dopravy - viz tabulka:

	Průměrná rychlost	Vzdálenost ujetá za 10 min.	Spádová oblast
Pouze chůze	5 km/h	0.8 km	2 km ²
Kolo	20 km/h	3.3 km	32 km ²

- Sdílení soukromých automobilů: informovat stávající cestující veřejné dopravy o tom, jak se mohou zapojit do stávajících systémů, nebo zavést nové, podporovat využívání automobilů s přednostním parkovacím právem na přestupních bodech, které budou zajišťovat přísun cestujících do veřejné dopravy.
- Z míst veřejných dopravních uzlů zavést sdílené taxi provozované na základě konkrétních požadavků.
- Zavedení trans-modálních informačních systémů, např. personál ve vlacích bude poskytovat informace o autobusech a naopak.

DOSTUPNÁ VEŘEJNÁ DOPRAVA

Dostupnost pro osoby se zdravotním postižením a osoby s omezenou schopností pohybu a orientace je důležitým tématem pro podporu veřejné dopravy. Přístup k dopravě je nejen právo a nezbytným předpokladem k zajištění sociálního začlenění; doprava, která je dostupná pro osoby s postižením, je zároveň pohodlnější a kvalitnější dopravou pro všechny ostatní. Zkušenosti ukazují, že se při zlepšení dostupnosti veřejné dopravy pro postižené spoluobčany zvyšuje také počet cestujících bez zdravotního postižení.

- Stanovit cíle pro úpravu autobusových zastávek – usnadnit nástup do autobusu a zúžit mezeru mezi chodníkem a nástupním schůdkem v autobusu.
- Upravit autobusové zastávky u podniků tak, aby byl zajištěn snadnější nástup do vozidla.
- Zvýšit informovanost řidičů a poskytovatelů dopravních služeb o problematice postižení a uspořádat pro ně školící semináře zaměřené na zajištění rovnoprávného postavení postižených občanů se zdravými, to vše v úzké spolupráci s reprezentativními organizacemi pro osoby se zdravotním postižením.
- Zavést jízdní řády a další důležité informace týkající se dopravy v přístupných formátech, jako je velké písmo, Braillovo písmo, snadno čitelný text a audio formáty.
- Stanovit cíle pro přizpůsobení/instalaci infrastruktury usnadňující nástup do vozidel veřejné dopravy (nizkopodlažní autobusy, dostupnost pro vozičkáře, kočárky a vozíky, výtahy, rampy, vhodné sedačky, automaty na jízdenky atd.).
- Zajistit, aby osoby se zdravotním postižením snadno získávaly informace o dostupnosti určitého druhu dopravy (prostřednictvím přístupných webových stránek, mobilních aplikací, telefonu, letáků apod.)
- Zorganizovat místní schůze zaměřené na projednání a vypracování plánu přístupnosti a realizačního plánu.
- Zorganizovat diskusní snídani s organizacemi zdravotně postižených, jejímž smyslem bude posoudit, jak řešit problémy přístupnosti veřejné dopravy na úrovni měst.

BEZPEČNOST

- Potvrzení informací o vysoké bezpečnosti veřejné dopravy pro média, např. UITP má následující statistické údaje, které lze dát do souvislosti s místními údaji:
  - Při dopravních nehodách zahyne v Evropě každoročně více než 27 000 lidí.
  - Existuje přímá souvislost mezi počtem osob zabitých na silnicích ve městech a počtem jízd autem. Ve městech s dobře rozvinutými systémy veřejné dopravy jsou tato čísla poloviční ve srovnání s městy, v nichž jsou téměř všechny cesty realizovány autem.
  - Dopravní nehody jsou v zemích Evropské unie nejčastější příčinou úmrtí mladých lidí ve věku 1-25 let.
- Prezentace jmenování nových bezpečnostních a informačních agentů v síti.
- Zajištění bezpečných a atraktivních pěších tras k zastávkám a stanicím MHD.

INFORMACE PRO CESTUJÍCÍ

- Zavedení nového harmonogramu, internetových služeb a mobilní aplikace.
- Otevření centra mobility nebo jiné multimodální informační služby poskytující informace o *všech* druzích dopravy, jízdních řádech, zprávách, přístupu, atd.
- Využijte ETM k tomu, abyste zjistili, co si zákazníci myslí o vašich službách.

KOMUNIKACE SE ZÁKAZNÍKY A ZAMĚSTNANCI

Podmínkou úspěšnosti celé ETM je to, aby o ní byli dobře informováni zaměstnanci. Pokud je síť plně kapacitně vytížena, využijte ETM k informování cestujících o tom, co se chystáte udělat pro zlepšení v této oblasti, nebo kdy budou uvedena do provozu nová vylepšená vozidla. ETM lze využít jako informační kampaň pro cestující i zaměstnance. Může zahrnovat tyto aktivity:

- Nabídka návštěvy řídicího centra společnosti veřejné dopravy – občany můžete informovat o tom, jak je řízena frekvence, rychlost a síť tras, což jsou hlavní prvky, které definují vhodnou službu.
- Zorganizování výstavy, předváděcí akce nebo nasazení inovativních veřejných dopravních prostředků nebo prototypů na pravidelných linkách.
- Vysvětlení případných výluk či změn provozu v důsledku výstavby nových tratí nebo návštěva pracovišť metra/tramvajů.

JÍZDA NA KOLE

Evropský týden mobility je výtečnou příležitostí pro každého, kdo chce spojit síly a dozvědět se více o integraci postupů mobility. Cyklistika se vztahuje ke všem aspektům, které tvoří „obyvatelné město“. Jízdní kola šetří místo i energii, nejsou zdrojem hluku ani znečištění ovzduší. Přispívají k udržitelné mobilitě a veřejnému blahu, jsou efektivní a zdravá. Všechna města účastníci se akce budou motivována k tomu, aby se učila a jednala v tom směru, aby se ETM stalo odrazovým můstkem pro větší využívání jízdních kol ve městě.

Všechny návrhy na zde uvedené činnosti mají upozornit na význam, potenciál a výhody cyklistiky. Sem patří zlepšení sítě veřejné dopravy (vlak, autobus, tramvaj, metro) a značné zvýšení dostupnosti a účinnosti obou těchto druhů dopravy. Proto by se jim mělo dostat adekvátní pozornosti.

CYKLISTIKA A SYSTÉM INTELIGENTNÍHO DOJÍŽDĚNÍ DO PRÁCE

Měly by se řešit následující problémy: cyklistická infrastruktura na pracovišti, krádeže jízdních kol, bezpečnost jízdy na kole do práce a pobídky k podpoře jízdy na kole do práce.

- Umístění stánku/informačního cyklistického bodu, v rušné, vysoce frekventované části města (v oblasti radnice) která bude přístupná pro zaměstnance i pro veřejnost.
- Vytvoření „cyklistické školy“ několik týdnů před zahájením akce. Do „výuky“ by byli zapojeni dobrovolníci z řad úředníků a zkušení uživatelé jízdních kol. Během Evropského týdne mobility by nový „cyklista“ jel do práce se svým „trenérem“ a oba dva by následně mohli poskytnout rozhovor o zkušenostech (tisková zpráva, newsletter, internetové stránky).
- Zorganizujte den „Do práce na kole“, který nabídne všechny možné druhy pobídek pro dojíždějící k tomu, aby se rozhodli používat jízdní kolo pro své každodenní cesty.
- Zorganizujte „Soutěž pro dojíždějící“ o nejpoblárnější dopravní prostředek (auto, veřejná doprava, motocykl, chůze, kolo), ze které by mělo vyplynout, že jízda na kole je nejen nejlevnější, nejlepší pro životní prostředí a nejzdravější, ale většinou také nejrychlejší způsob dopravy!
- Nabídněte snídani lidem, kteří jezdí na kole do práce.
- Uspořádejte módní přehlídku cyklistického oblečení; lze zavést specifické prvky cyklistické výstroje typické pro danou společnost (pláštěnka s logem firmy apod.).
- Prezentace „cyklisticky přátelských“ podniků s označením nebo oceněním.
- Distribuce informací o bezpečných trasách pro cyklisty při jízdě do práce (ve spolupráci s místní policií nebo oddělením plánování dopravy).

CYKLISTICKÁ INFRASTRUKTURA

- Zřízení cyklistické informační kanceláře nebo stánku, který bude poskytovat přímé informace zaměstnancům, majitelům domů, návštěvníkům atd.
- Rozvoj spolupráce se společnostmi s ohledem na zajištění šaten a sprch pro cyklisty.
- Budování bezpečných a krytých cyklistických parkovišť.
- Nákup jízdních kol pro veřejné nebo firemní sdílení jízdních kol.
- Zavedení veřejných opraven jízdních kol.
- Přemístění parkovišť pro jízdní kola ke vchodům do budov veřejné správy, kanceláří, firem, nákupních center atd.

“VYZKOUŠEJTE A STAŇTE SE PRAVIDELNÝM CYKLISTOU!”

- Ve spolupráci s místním cyklistickým sdružením uspořádejte semináře nebo postavte stánek, který bude občany informovat a poskytovat jim poradenství o tom, co mají dělat, když chtějí přejít z používání automobilu na jízdní kolo jako způsob dopravy do práce (se zvláštním zřetelem k těm, kteří žijí ve vzdálenosti do 5 km od jejich pracoviště).
- Uspořádejte módní přehlídku pro cyklisty nebo výstavu jízdních kol, prototypů a starých jízdních kol.
- Obratě se na místní cyklistické sdružení, půjčovnu jízdních kol, služby, prodejny jízdních kol a firmy, které se specializují na sportovní výrobky s žádostí, zda by neměly zájem působit také jako opravny a kontrolní stanoviště pro údržbu jízdních kol.
- Zeptejte se svého místního cyklistického sdružení nebo policie na možnost označení jízdních kol pomocí čipů proti krádeži.
- Pozvěte občany k účasti na „Každodenní cyklistické Tour“: Požádejte účastníky, aby si na zadní část kola nalepili letáček označující vzdálenost, kterou každý den na kole ujedou. Všechny letáky budou vystaveny pro veřejnost na výstavě, která se uskuteční po skončení „Tour“.
- Ve spolupráci s vlastníky místních cyklistických obchodů vytvořte a zaveďte pobídkový motivační program pro cyklisty

CHŮZE

Uvádíme zde nabídku akcí, které mohou vláda a místní samospráva využít k tomu, aby upozornily na význam chůze jako prostředku cestování a na potřebu toho, aby se ulice staly opět vhodným místem k životu a aby byly lépe přístupné. Navrhované činnosti se soustředí na opatření, která mohou být zavedena rychle a která nemají trvalý charakter – ačkoliv se počítá s tím, že budou mít dopad na myšlení lidí.

Většina níže uvedených akcí nevyžaduje zdlouhavé a nákladné přípravy, ale jsou zaměřeny na přilákání pozornosti médií (TV, rádio a noviny) ke zprávám z Evropského týdne mobility.

CHŮZE A INTELIGENTNÍ DOJÍZDĚNÍ

- Podporujte společnosti v tom, aby zaměstnanci, kteří chodí do práce pěšky, dostali snídani (nebo nějakou jinou odměnu).
- Přesvědčte vedení firem, aby zaměstnance, kteří chodí do práce pěšky, odměňovala například peněžními pobídkami nebo zvýšením ročního nároku na dovolenou vždy o dvě minuty (dvě minuty za den se rovná 10 hodin za rok – nebo jeden den dovolené – pro ty, kdo chodí do práce pěšky každý den).
- Navrhňte společně, aby daly dárek metařům, kteří udržují chodníky a plochy v bezprostřední blízkosti jejich budov.
- Doporučte společně, aby změnilo uspořádání svých parkovišť tak, aby na nich měli přednost chodci nebo aby byl jejich prostor k chodcům více přátelský.
- Navrhňte řediteli společnosti, aby se šel projít ulicemi v okolí sídla společnosti a k nedalekým autobusovým zastávkám a aby posoudil dostupnost pro chodce.
- Ve spolupráci s dalšími společnostmi začněte pracovat na realizaci pravidelných společných projektů zaměřených na odstraňování graffiti v jejich okolí.
- Informujte o bezpečných pěších trasách.

ULICE PRO ŽIVOT

- Zajistěte, aby starosta nebo čelní představitel/-é obce prozkoumali určitou část obce nebo města pěšky a měli tak příležitost posoudit případné problémy, jako jsou fyzické překážky, popraskané chodníky, nelegální parkoviště, skládky odpadků atd., a aby začali pracovat na jejich řešení.
- Zorganizujte „Den parkovišť“ a vyzvěte občany, aby tvůrčím způsobem využili parkovacích míst.
- Vysázejte stromy v méně atraktivních ulicích (jelikož se výsadba obvykle provádí v zimě, je možné, že v této době bude praktické provést jen přípravu na výsadbu).
- Slavnostně uveďte do provozu novou zónu s maximální povolenou rychlostí 30 km/h.
- Zařídte, aby se prostřednictvím místní obchodní komory do kampaně zapojili obchodníci a další majitelé nemovitostí.

NÁRODNÍ VLÁDY

- Děti na jejich každodenní cestě od školy doprovází ministr dopravy.
- Ministr dopravy se setká s rodiči a jejich dětmi na ulicích v zónách s maximální omezenou rychlostí 30 km/h a bude s nimi diskutovat o místních podmínkách pro chodce.
- V přítomnosti místních dětí otevře ministr dopravy nový most pro pěší, stezku nebo jiné vylepšené zařízení pro chodce.
- Ministr dopravy a tam, kde je to možné, také další vládní úředníci budou chodit do práce nebo na autobusovou/vlakovou zastávku pěšky atd.
- Ministr vnitra bude doprovázet člena policejního sboru na pochůzce a bude tak pomáhat prosazovat bezpečnost na ulicích.
- Národní vláda oznámí legislativní opatření na vybírání poplatků od všech hlavních zdrojů pouličního odpadu – igelitové tašky, cigaretové kartony a obaly od čokolád – a výnosy z těchto poplatků budou věnovány na lepší správu ulic. Irská republika již vybírá poplatek za „bezplatné“ igelitové tašky.

Všechny tyto činnosti mohou samozřejmě využít také starostové nebo jiné místní rozhodovací orgány!

ŘÍZENÍ MOBILITY

Řízení mobility je přístup orientovaný na poptávku, který si klade za cíl změnu dělby přepravní práce ve prospěch trvale udržitelných způsobů dopravy, jako je jízda na kole, sdílení automobilů, tradiční veřejná doprava i nové pružné způsoby dopravy – jako jsou například místní autobusy s flexibilitou trasy, doprava řízená poptávkou, obecní doprava, sdílené taxi, sdílení automobilů, služby typu Park & Ride, městská nákladní doprava a přeprava drobného zboží atd.

Řízení mobility se stává rozhodujícím prvkem pro udržitelný rozvoj města. Tento přístup je založen na nových typech spolupráce a využívá soubor nástrojů na podporu a prosazování změny v přístupu a chování ve vztahu k udržitelným druhům dopravy. Tyto nástroje jsou obvykle založeny na informacích, komunikaci, organizaci a koordinaci a vyžadují propagaci.

V několika evropských státech se již několik let provádí řízení mobility na národní, regionální, městské a podnikové úrovni. Zkušenosti získané v průběhu těchto let jasně ukázaly, které aspekty řízení mobility jsou rozhodující: jedním z nich je partnerství. V rámci příslušného rámce jsou to podniky a školy, které by měly být odpovědné za snížení svého dopadu na životní prostředí. Mohou toho dosáhnout provedením výzkumu a vypracováním strategie zaměřené na řízení dopravy. Během Evropského týdne mobility mohou místní orgány vytvořit partnerství se školami a firmami a realizovat plány mobility škol a plány dojíždění do zaměstnání.

CESTOVNÍ PLÁNY SPOLEČNOSTÍ

- V obecním nebo podnikovém zpravodaji věnujte pozornost udržitelnému dojíždění do zaměstnání.
- Společnosti, které se zasloužily o udržitelný rozvoj, by měly být veřejně oceněny nebo odměněny.
- Zorganizujte tiskovou konferenci, kde dostanou slovo a publicitu také zaměstnavatelé, kteří jsou aktivní při řízení mobility a jdou dobrým příkladem.
- Zajistěte pro konkrétní místa mapy a průvodce dostupnosti.
- Poskytujte osobní poradenství pro dopravu „z domu až do domu“.
- Uspořádejte firemní setkání o otázkách mobility.
- Zorganizujte průzkum ohledně toho, kolik lidí změnilo své chování v oblasti mobility.
- Vytvořte pracovní skupinu zaměstnanců pro diskusi o otázkách mobility.
- Jmenujte koordinátora pro mobilitu nebo vedoucího pro otázky mobility.

PŘEHLED ČINNOSTÍ

- Zorganizování Dne jízdních kol pro zaměstnance s odměnami pro cyklisty, jako je například pružná pracovní doba, snídaně, tričko, živá kapela, sprchy, masáže, možnost mít kola „očipovaná“ proti krádeži, možnost vyhrát kolo atd.
- Vytvoření partnerství s poskytovateli IT a společnostmi za účelem zorganizování (národního) dne „práce na dálku“
- Získání některé místní celebrity, např. starosty, která prohlásí, že do práce jezdí na kole, chodí pěšky nebo používá městskou hromadnou dopravu
- Udělení ceny za mobilitu pro společnost, která vyvíjí úsilí směrem k realizaci trvale udržitelné mobility.
- Zorganizování Dne trvale udržitelné dopravy (Dne bez aut) pro firmy: zaměstnanci pojedou do práce na kole, půjdou pěšky, použijí veřejnou dopravu nebo využijí systém sdílení soukromého auta.
- Odměna pro pravidelně dojíždějící, kteří mají předplatní jízdenku, například prostřednictvím speciálních akcí, jako jsou snídaně, bezplatné noviny a využijte této příležitosti k podpoře mediálního zájmu.
- Nabídka pro řidiče automobilů uvízlé v dopravní zácpě – „antistresové míčky“.
- Vypracování konkrétních kritérií a označení pro cyklisticky přátelské společnosti.
- Prezentace/zahájení iniciativ zaměřených na vzájemné sdílení soukromých aut mezi podniky ve městě.
- Výzva společností, aby nabídly zaměstnancům cyklistickou prémii (za

km).

- Firemní cestovní plány: testování nových opatření v průběhu ETM.

PLÁNY UDRŽITELNÉ MĚSTSKÉ MOBILITY (SUMPS)

Evropský týden mobility je významnou událostí, která má vzbudit zájem o plány městské dopravy. Proto je třeba zaměřit úsilí na konkrétní den s cílem informovat občany o přístupu radnice:

- Uspořádání výstavy informující o různých možných scénářích pro rozvoj dopravy ve městě a o tom, který scénář byl nakonec vybrán.
- Uspořádání konference zaměřené na plán městské dopravy.
- Uspořádání setkání lidí žijících / subjektů působících v dané čtvrti za účelem projednání městské mobility.
- Prezentace/zavedení některých opatření plánu městské dopravy jakožto součásti technické organizace (nové autobusové trasy, nová parkoviště typu Park & Ride, cyklistické stezky, plány na ekologické dojíždění, centra mobility atd.) a poskytnutí konkrétních informací o těchto inovacích.

ODPOVĚDNÉ VYUŽÍVÁNÍ OSOBNÍCH AUTOMOBILŮ

Cílem Evropského týdne mobility je nejen podpořit využívání udržitelných dopravních prostředků, ale také podpořit odpovědné využívání automobilu tak, aby občané, kteří své auto *musí* používat, mohli alespoň pro určité účely také přispět k větší udržitelnosti městského prostředí.

V úvahu připadá široká škála činností, které jsou uvedeny níže. Ty se pohybují od pozorné a bezpečné jízdy přes omezení mobility řidičů jiných vozidel než osobních aut s cílem dosáhnout snížení emisí z automobilové dopravy (což má přímý vliv na klima a kvalitu ovzduší) až po zvýšení počtu cestujících na jedno auto.

Ani v tomto případě nemusí aktivity zde uvedené organizovat pouze místní orgány; mohou je společně organizovat různá sdružení místních partnerů.

ÚSPORA PALIV

- Požádejte prodejce nebo výrobce automobilů o instalaci demonstračního stojanu pro úsporné automobily.
- Vyzvěte autoškoly, aby nabízely školení na téma energetické efektivity (eko-jízdy).
- Podporujte ekologickou jízdu mezi profesionálními řidiči, jako jsou řidiči školních autobusů, taxikáři, řidiči pracující pro firmy a instituce atd.
- Zorganizujte kampaň s místními čerpacími stanicemi, která bude zaměřena na podporu pravidelné kontroly tlaku v pneumatikách (podhuštění pod 0,4 baru znamená zvýšení spotřeby paliva o 10%).

“NECHTE SVÉ AUTO ODPOČINOUT”

- Prezentace zařízení a/nebo uspořádání předváděcí akce pro přepravu zboží na kole.
- Výzva pro „Každodenní cyklisty“, aby seznámili ostatní se svými zvyky a zkušenostmi s přepravou dětí a zboží, rekreačními pobyty, oblečením atd.
- Organizování soutěží, v rámci kterých řidiči na určitou dobu (například během ETM) odevzdají řidičský průkaz a na oplátku získají jízdenku na hromadnou dopravu, umožnit jim prezentovat své zkušenosti a zážitky a odměnit je.
- Publikování „manuálu etikety řidiče“, který bude informovat o většině výše uvedených témat, jako je například úspora paliv, jak snížit hluk, co je třeba zvážit při provádění oprav (kola s tlumením hluku, nové olejové filtry apod.), jak najít myčky aut, které používají recyklovanou vodu, parkovací zóny atd.

SDÍLENÍ SOUKROMÝCH AUT

- Podpora „inteligentního využívání aut“ představením systémů sdílení automobilů.
- Požádejte místní podniky, které zavedly službu interního sdílení aut, aby prezentovaly výsledky své práce.
- V případě, že ve vašem městě dosud neexistuje žádný systém sdílení automobilů, zahajte průzkum v průběhu ETM, čímž zjistíte, kdo by se potenciálně na systému, který bude zřízen v budoucnu, mohl případně podílet.
- Umožnit občanům, kteří se podílí na místním systému sdílení aut, aby prezentovali své zkušenosti (článek s rozhovorem v místních novinách apod.).
- Představte systém spojování osob sdílejících auta.

PARKOVÁNÍ

- Vytvoření nových parkovišť nebo oblastí bez parkovacích zón.
- Přísnější postihování přestupků spojených s parkováním.
- Poskytování informací o předpisech upravujících parkování.

ODPOVĚDNÉ POUŽÍVÁNÍ AUT PŘI DOJÍŽDĚNÍ DO ZAMĚSTNÁNÍ

- Uspořádejte zkušební den pro elektromobily.
- Zaveďte pružnou pracovní dobu, čímž omezíte dopravní zácpy ve špičce.
- Vyhradte nejlepší parkovací místa (nejblíže vchodu) pro lidi sdílející auta.
- Pro případ nouze zajistěte lidem sdílejícím auta cestu domů.
- Přemístěte parkoviště dále od vchodu do kanceláří.
- Zorganizujte průzkum u vchodu do areálu, abyste zjistili, kolik lidí změnilo své cestovní návyky a zveřejněte nejzajímavější výsledky.

EKOLOGICKÁ VOZIDLA

- Věnujte události zaměřené na odpovědné používání vozidel ekologickým vozidlům (například ve spolupráci na národní úrovni), zejména elektrickým a hybridním vozidlům, případně vozidlům na zemní plyn (NGV), zkapalněný ropný plyn (LPG) a bioplyn.
- Uspořádejte výstavu a předváděcí stánky, kde může veřejnost vidět a vyzkoušet si ekologická vozidla.
- Zjistěte, zda by starosta mohl používat elektromobil během Evropského týdne mobility nebo alespoň jeden den v průběhu ETM a upoutat tak pozornost televize, rozhlasu a novin ke zprávám z Evropského týdne mobility a řešením, která nabízí ekologická vozidla.
- Zorganizujte diskusní snídani mezi zástupci sdružení pro ekologická vozidla a státními úředníky, kde by se mohlo diskutovat o tom, jak by se mohlo zvýšit využívání čistých městských vozidel a jaký pozitivní dopad by to mělo pro různé strany.
- Vytvořte vyhrazený prostor pro dodávky. Platforma nebo parkoviště nacházející se mimo zónu pro pěší, která by byla vyhrazena pro dodávky zboží určené pro obchody. Ekologická vozidla by pak mohla dodávat zboží do obchodů.
- Vytvořte službu zaměřenou na dodávky zboží zákazníkům využívající ekologická vozidla. Měla by zahrnovat přepravu nákupů na vhodná parkoviště.

VOLNÝ ČAS

Toto téma se zaměřuje na různé způsoby cestování do míst vyhrazených trávení volného času nebo do nákupních zón a na navržení alternativ tak, aby tyto cesty mohly být realizovány pomocí udržitelných způsobů dopravy. Vyzývá rovněž občany, aby objevovali své město z jiného pohledu než zpoza čelního skla auta. Toto téma je velmi vhodné pro vyhledávání místních partnerů, protože je mohou využít k propagaci svých služeb a nabídek.

OBJEVTE SVÉ MĚSTO

Volnočasové aktivity v rámci Evropského týdne mobility mohou poskytnout příležitost jak poznat své město bezpečně a v klidnějším prostředí. Některé aktivity mohou být navrženy tak, aby si lidé mohli užít město bez auta:

- Nabídněte speciální kyvadlovou dopravu na prohlídku města.
- Požádejte turistické průvodce nebo místní turistické kluby, aby zorganizovali prohlídky s průvodcem.
- Zorganizujte akce pro chodce. Potenciálními partnery jsou obchody a firmy, které se specializují na sportovní výrobky, obchodníci, školy, sdružení atd.
- Představte hotelové klíče, které také umožňují přístup k veřejné dopravě, ke službám půjčovny kol a k systémům sdílení automobilů.

AKTIVITY SPOJENÉ S POHOŠTĚNÍM

- Požádejte sdružení, školy, podniky potravinářského průmyslu atd., aby uspořádaly bezplatné snídaně zdarma nebo velký piknik na oběd nebo odpoledne.
- Nabídněte koncerty, divadelní a pouliční představení, vystoupení umělců, klaunů atd. ve veřejných prostorách.
- Dejte k dispozici prázdné zdi na náměstí, na nichž budou lidé moci uveřejňovat své názory.
- Požádejte místní sportovní sdružení a/nebo obchody a podniky, které se specializují na sportovní výrobky, aby zorganizovaly předváděcí akce na ulicích: fotbal, basketbal, (plážový) volejbal, skateboarding, inline bruslení apod.
- Nabídněte určité specifické druhy dopravy, jako jsou koňské povozy, turistické vlaky, solární čluny atd.

NAKUPOVÁNÍ

Někteří obchodníci mohou mít z organizování Evropského týdne mobility obavy, zvláště pokud se předpokládá zavedení zón bez aut. Je třeba vyvinout zvláštní úsilí, aby se je podařilo již v samotném začátku zapojit a povzbudit je k účasti v organizačním procesu.

Mohlo by se jednat o tyto činnosti:

- Návrh komunikačního dokumentu určeného zejména pro obchodníky. Tento dokument může být navržen tak, aby vám poskytoval individuální informace od obchodníka o tom, jak se dostat do centra města bez použití auta (okénka, kde může obchodník zaškrtnout, nejbližší autobusovou zastávku, parkoviště a půjčovnu jízdních kol).
- Výroba papírových sáčků a jejich rozdání obchodníkům. Jedna strana sáčku by obsahovala symbol ETM, zatímco druhá by zobrazovala zprávu propagující obchody v centru města.
- Vytvořte prostor vyhrazený pro dodávky. Platformu nebo parkoviště nacházející se mimo pěší zónu v centru města, které by byly vyhrazeny pro dodávky zboží určené pro obchody. Dodávku zboží do obchodů by pak zajišťovala ekologická vozidla.
- Zaveďte službu zaměřenou na dodávky zboží zákazníkům využívající ekologická vozidla. Měla být zahrnovat přepravu nákupů na vhodná parkoviště.
- Zaveďte bezemisní zásilkovou službu. Místo naložení/vyložení zboží lze zařídit tak, aby jeho součástí byl stánek s pracovníkem vybavený chladničkami ke skladování mraženého zboží. Spojení mezi obchody a zákazníky budou zajišťovat dodávková jízdní kola.
- Distribuuje jízdenky MHD v obchodech. Před i během Evropského týdne mobility mohou obchody v centru města nabízet zákazníkům jízdenky MHD platné po celý ETM.
- Vyzvěte obchodníky z městského centra, aby zorganizovali loterii; nabízené ceny by měly být relevantní pro ETM – může se jednat například o jízdní kola, kolečkové brusle atd.
- Vyzvěte obchodníky, aby využili veřejné prostory. ETM by se neměla proměnit v obrovskou komerční akci zorganizovanou pro marketingové účely. Nicméně, místní orgány mohou povzbudit obchodníky k využití veřejného prostoru (který se podaří znovu získat díky zákazům vjezdu vozidel) jako rozšíření své prodejní plochy – například jako terasy nebo prostor pro stánky na ulici.

MOBILITA A ZDRAVÍ

Když občané mluví o životním prostředí, tak je jako první věc napadne znečištění ve městech a obcích a dále změna klimatu a znečištění ovzduší, které radí na třetí a čtvrté místo na seznamu problémů, které je trápí nejvíce. Zároveň se však stále zvyšuje počet vozidel na evropských silnicích a s ním i rozsah dopravy ve městech, což vede ke zhoršení kvality života těch, kteří žijí ve městech (hluk, znečištění ovzduší, úrazy, stres atd.). Je prokázáno, že doprava je v Evropě odpovědná za 40% emisí CO₂, přičemž většina emisí pochází ze silniční dopravy. Tyto emise stále rostou rychleji než emise v kterémkoli jiném odvětví. Zdravotní následky dopravy ovlivňují většinu obyvatelstva a zvláště zranitelné skupiny, jako jsou děti a starší osoby. Některé účinky dopravních strategií na lidské zdraví jsou dobře známy – problémy způsobené hlukem z dopravy sahají od respiračních onemocnění po kardiovaskulární choroby.

Místní zdravotnické služby, zdravotní pojišťovny, sdružení lékařů i sportovní organizace mohou být vhodnými partnery pro organizování činností v oblasti mobility a zdraví. Roste popularita poradenství v oblasti mobility ve vztahu k hygienickým kontrolám a naopak.

POŠKOZENÍ ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Hluk a kvalita ovzduší jsou dva hlavní problémy životního prostředí. V platnosti jsou dvě evropské směrnice a místní orgány mají nyní jednat tak, aby ochránily občany před nepříznivými účinky hluku ve venkovním prostředí a špatnou kvalitou ovzduší; je nezbytné informovat o činnosti místního úřadu v této oblasti a provádět vzdělávací akce na tato témata.

- Požádejte síť pro monitoring ovzduší, agenturu pro ochranu životního prostředí a/nebo řízení energetické agentury (EEA, IEE) a informační a dokumentační střediska věnující se výzkumu hluku (Ince, CIDB), aby uspořádaly výstavy zaměřené na ovzduší a hluk.
- Požádejte síť pro monitorování kvality ovzduší, EEA, IEE o předvedení měřicích přístrojů na měření kvality ovzduší a hluku.
- Požádejte národní/místní policii a střediska technické kontroly automobilů, aby provedly testy vozidel na parkovištích zaměřené na znečištění ovzduší.
- Poskytněte občanům důkladné vysvětlení ohledně systémů monitorování kvality ovzduší používaných v městských oblastech a toho, jak interpretovat získaná data.
- Presentujte své aktivity zaměřené na zlepšení úrovně hluku a kvality ovzduší ve vašem městě/obci.

VÝHODY CHŮZE A JÍZDY NA KOLE

Evropský týden mobility má za cíl zvýšit povědomí veřejnosti o negativních vlivech automobilové dopravy na životní prostředí a kvalitu života v našich městech a také o podpoře udržitelných způsobů dopravy. Výzkum ukázal, že zaměstnanci, kteří mají dostatek fyzického pohybu, jsou zdravější, podávají lepší pracovní výkon a mají nižší absence z důvodů nemocnosti.

- Vyzvěte příslušné organizace (zdravotní pojišťovny apod.), aby poskytly informace o zdravotních přínosech fyzické aktivity, zdravotních rizicích a ekonomických nákladech fyzické nečinnosti a o tom, jak začlenit fyzickou aktivitu do každodenního programu člověka atd.
- Zorganizujte diskusi s lékaři s cílem upozornit na negativní dopady dopravy na zdraví.
- Požádejte nemocnice/lékaře, aby občanům nabídli „zdravotní prohlídky“ (krevní tlak, oběh, hmotnost, kostní hmota atd.) s cílem podpořit obecné povědomí o zdraví.
- Vyzvěte sportovní asociace, aby prezentovaly své aktivity a nabídky.
- Vyzvěte sportovní sdružení, podniky, školy ad., aby se zúčastnily soutěží nebo závodů.
- Požádejte příslušné organizace, aby postavily hřiště a aby podporovaly tělesné cvičení a aktivitu mezi dětmi.
- Požádejte skupiny pro „zdravou chůzi“ (organizovanou lékaři/klinikami, která lidem umožní udržet si zdraví díky chůzi), aby uspořádaly prezentace podporující tento životní styl.
- Zdravotní procházku by měl absolvovat také ministr zdravotnictví / náměstek primátora odpovědný za zdravotní otázky.
- Představte opatření, která již byla provedena nebo jsou plánována s cílem zlepšit situaci chodců a cyklistů (zklidňování dopravy, pěší zóny, přímé/nově vybudované stezky nebo sítě pro cyklisty a chodce atd.).
- Zorganizujte fitness trénink (ve spolupráci se zdravotními pojišťovnami).

V této souvislosti také zvažte veškerá doporučení uvedená v oddílech tohoto dokumentu nazvaných Jízda na kole, Živé ulice a Zelené stezky.

ZELENÉ STEZKY

Zelená stezka je „komunikace vyhrazená výlučně pro nemotorizované cesty, která byla vytvořena integrovaným způsobem zlepšujícím životní prostředí i kvalitu života v okolní oblasti. Tyto trasy by měly splňovat uspokojivé normy s ohledem na šířku, sklon a povrchovou úpravu tak, aby byly uživatelsky příjemné a aby pro uživatele na všech úrovních představovaly nízké riziko.“ (Prohlášení z Lille ze dne 12. září 2000)

Cílem organizování aktivit zaměřených na Zelené stezky v rámci Evropského týdne mobility je podpořit organizace, které Zelené stezky zavádějí, zejména místní úřady, a také podpořit využívání těchto Zelených stezek širokou veřejností.

VŠEOBECNÁ OSVĚTA

- Organizujte pěší / cyklistické výlety nebo pikniky pro všechny uživatele na stávajících i neoficiálních Zelených stezkách (u neoficiálních stezek je třeba dbát opatrnosti), v doprovodu místních zástupců. Zelené stezky se staly ústředním kontaktním místem pro různé činnosti a zájmové skupiny:
  - U všech jedinců, se zvláštním zaměřením na osoby se sníženou pohyblivostí (zdravotně postižené osoby, seniory apod.).
  - Zapojení umělců, sportovců, politiků, místních osobností, atd.
  - Trh použitých kol.
  - Populární představení: divadlo, hudba atd.
  - Cesta nebo stezka: umožnit lidem objevovat aspekty místního dědictví, přírody, gastronomie atd. na Zelené stezce a v jejím okolí.
  - Živé televizní/rozhlasové vysílání.
- „Adopce Zelené stezky“ školou či třídou nebo obyvateli. Aktivity mohou zahrnovat umění, fotografii, poezii atd.
  - Využijte Zelenou stezku jako místo pro open-air třídy matematiky, zeměpisu, místní historie a přírodopisu.
  - Návštěva Zelených stezek s místními úřady.
  - Zorganizujte čištění úseků stezek dobrovolníky.
  - Založení „Skupin přátel Zelených stezek“ s dobrovolníky (pro bezpečnostní, úklidové a propagační aktivity atd.).

ZELENÉ STEZKY = CESTOVÁNÍ V SOULADU S ŽIVOTNÍM PROSTŘEDÍM

- Přírodní dědictví: naučné vycházky / cyklistické výlety a/nebo zveřejňování informací na vegetaci typické pro Zelenou stezku (Zelené stezky obvykle vedou podél železničních tratí, vodních toků nebo přes lesy či přírodní rezervace).
- Místní dědictví: zachování rysů každodenního dědictví, které vede podél Zelených stezek – mezní kameny, železniční signalizace; zřízení a zavedení uměleckých děl podél Zelených stezek.
- Objevování místních „Zelených stezek“ prostřednictvím organizovaných zájezdů: zastávky na zajímavých přírodních místech a přístup do zeleně.

ČINNOST MÍSTNÍCH NEBO REGIONÁLNÍCH ÚŘADŮ

Tam, kde již Zelené stezky existují:

- Zajistit bezpečnost křižovatek mezi silnicí a Zelenou stezkou.
- Zajistit bezpečnou cestu do škol a dalších oblastí služeb.
- Vypracovat plán cesty do školy nebo do práce s využitím místní sítě Zelených stezek.
- Publikování iniciativ na podporu Zelených stezek.
- Slavnostní otevření Zelené stezky nebo úseku Zelené stezky.
- Slavnostní otevření zařízení vybudovaných podél Zelených stezek: zastávky, „relais vélos“.

Tam, kde Zelené stezky neexistují:

- Představit široké veřejnosti projekt vytvoření dané Zelené stezky.
- Nakoupit pozemky pro Zelené stezky, otevřete úseky Zelených stezek a vytvořte místní síť Zelených stezek.
- Vyzvat společnosti, aby sponzorovaly budování nových Zelených stezek.

Informace naleznete na internetových stránkách Evropského sdružení Zelených stezek (EGWA), kde je k dispozici mapa Zelených stezek: www.aevv-egwa.org

TRVALÁ OPATŘENÍ

Zúčastněné místní orgány jsou vyzvány, aby zavedly alespoň jedno opatření v oblasti udržitelné městské dopravy, které bude existovat i po skončení ETM.

Charta ETM konkrétně požaduje, aby zúčastněné místní orgány „realizovaly alespoň jedno nové stálé opatření, které přispěje k přechodu od dopravy osobními auty na ekologicky šetrné dopravní prostředky. Pokud je to možné, alespoň jedno z těchto opatření by mělo mít charakter trvalého přerozdělení silničního prostoru ve prospěch chodců, jízdy na kole nebo městské hromadné dopravy (např. uzavření silnice, širší chodník, nový jízdní pruh pro kola nebo autobusy, nový režim pro omezení provozu, nižší rychlostní limit).“

Trvalá opatření pro udržitelnou městskou dopravu nemusejí být drahá a mohou mít různý rozsah/působnost. Náklady se mohou pohybovat od několika set eur na zajištění projektu sdílení kol s reflexními předměty a oblečením, až po velké investice do veřejné dopravy nebo cyklistické infrastruktury.

Trvalá opatření přispějí k tomu, aby kampaň Evropského týdne mobility trvala ve skutečnosti celý rok. Připomínají lidem fakt, že méně motorizovaná doprava ve městě je možná. Trvalá opatření ukazují, že závazek města či obce nekončí na konci týdne mobility a že místní úřad, jeho politici a jeho služby jsou ochotni investovat do budoucnosti a nové kultury mobility.

PŘÍKLADY TRVALÝCH OPATŘENÍ:

ZLEPŠENÉ VYBAVENÍ PRO CYKLISTIKU

- Zlepšení sítě cyklostezek (vytváření nových jízdních pruhů, rozšíření, rekonstrukce, značení atd.).
- Tvorba programů veřejných kol a sdílení jízdních kol.
- Zlepšení vybavení pro cyklistiku (parkoviště, zámky atd.).

PĚŠÍ ZÓNY

- Vytvoření nebo rozšíření pěších zón.
- Zkvalitňování infrastruktury (nové lávky pro pěší, chodníky, silniční přechody, přechody pro chodce, osvětlení atd.).
- Prodloužení nebo vytváření nových Zelených stezek.

VEŘEJNÁ DOPRAVA

- Zlepšení a rozšíření sítě veřejné dopravy (vozidla s vysokou obsazeností (HOV), pruhy pro režimy veřejné dopravy, nové zastávky, nové linky, vyhrazené oblasti atd.).
- Zlepšení a rozšíření veřejné dopravy (expresní služby, zvýšení frekvence atd.).
- Používání ekologických vozidel pro vozový park veřejné dopravy.
- Zavedení mobilních systémů jízdenek a informačních služeb.
- Vývoj nových technologií pro zlepšení sítě veřejné dopravy.
- Zahájení integrovaných služeb pro různé druhy veřejné dopravy.
- Rozvoj dostupných dopravních služeb pro všechny.

ZKLIDŇOVÁNÍ DOPRAVY A SYSTÉMY SE SNÍŽENÍM PŘÍSTUPU

- Programy snižování rychlosti v blízkosti škol.
- Omezení venkovních parkovacích zón.
- Vytvoření parkovišť typu Park & Ride.
- Nové dopravní předpisy: provoz a parkování.
- Vytváření nových obytných oblastí.
- Trvalé omezení přístupu do městských center.

PŘÍSTUPNOST

- Budování hmatových chodníků.
- Budování ramp pro vozíčkáře.
- Snížení chodníků.
- Rozšíření chodníků.
- Montáž zvukových zařízení na semaforech.
- Odstraňování architektonických bariér.
- Vypracování plánů na zlepšení přístupnosti.
- Tvorba užitečných zařízení pro lidi se sníženou pohyblivostí.

NOVÉ FORMY POUŽÍVÁNÍ A VLASTNICTVÍ VOZIDEL

- Spuštění on-line systému sdílení automobilů.
- Odpovědné využívání aut (ekologické jízdy atd.).
- Používání ekologických (ekologičtějších) vozidel.

DISTRIBUCE NÁKLADŮ

- Nové předpisy pro distribuci zboží.
- Používání ekologických (ekologičtějších) vozidel.
- Vytváření nových vykládacích plošin pro nákladní přepravu.

ŘÍZENÍ MOBILITY

- Přijetí plánů cest do práce.
- Zavedení plánů na cesty do školy.
- Vytvoření center mobility a on-line informačních služeb.
- Zahájení osvětových kampaní.
- Vypracování vzdělávacích materiálů.
- Rozvoj plánů městské mobility ve spolupráci s místními subjekty.
- Poskytování pobídek a bonusů pro zaměstnavatele.
- Zahájení bezproblémového způsobu dopravy s cílem usnadnit přístup k obchodním oblastem nebo jiných společenským oblastem.
- Vytvoření programů „Autobusy pro chodce“ a „Vlaky pro cyklisty“.
- Vývoj nástroje na měření kvality vzduchu a následné zobrazení na veřejných místech
- Organizace pravidelných fór nebo průzkumů veřejného mínění s nápady.

DEN BEZ AUT

V rámci města může být vymezena jedna nebo několik oblastí bez aut. Oblast bude po větší část dne uzavřena pro motorizovanou dopravu. Přístup sem budou mít pouze chodci, cyklisté, veřejná doprava a ekologičtější vozidla (LPG, NVG, elektromobily atd.). Je-li v některém velkém městě vymezeno více oblastí bez aut než jedna, lze tyto různé oblasti například propojit pomocí stezek pro pěší, což bude další výhodou. Oblast(i) bez aut je možné také vhodně podpořit nárazníkovou zónou, kde budou k dispozici konkrétní informace pro řidiče.

Umístění a velikost zón bez aut je třeba vybírat pečlivě, s přihlédnutím k místním podmínkám a kontextu. Mohu se použít například tato kritéria:

- Který prostor umožňuje nejlepší vysvětlení/vizualizaci specifických témat určených na den bez aut (např. hluk: obvykle velmi přeplněná ulice/křižovatka se v tento den promění v „ostrov ticha“)?
- Která plánovaná opatření by mohly být prezentována a/nebo testována v Den bez aut (např. zřízení/rozšíření pěší zóny)?
- Existují nějaké aktivity pro konkrétní cílové skupiny (děti: oblast kolem školy, spojení škol atd.)?
- Kdo nebo co se nachází v oblasti a mohl(o) by přispět ke Dni bez aut svými vlastními činnostmi (gastronomická či sportovní sdružení nebo jiné instituce, které by mohly představit své aktivity – relevantní k cílům Dne bez aut – na ulici bez aut)?
- Kdo přijde do této oblasti v „normální“ den a z jakých důvodů? Jakým druhem dopravy? Kolik lidí navíc bude (muset) používat veřejnou dopravu?
- Kolik parkovacích oblastí bude zapotřebí v oblasti kolem prostoru bez aut (umístění parkovišť, potenciální prostor pro zřízení dalšího parkovacího prostoru)?
- Pokud má být vytvořeno více oblastí bez aut, jak mohou být navzájem propojeny?

BARIÉRY A KONTROLNÍ STANOVIŠTĚ

Přístup do oblastí bez aut bude kontrolován a budou zde nainstalovány zábrany. Za tímto účelem bude vyžadována pomoc ze strany následujících služeb a osob:

- Místní úřady správy silnic a/nebo městský dopravní úřad.
- Státní a/nebo místní policie.
- Pracovníci obecního úřadu: zapojení pracovníků obecní rady je dobrý způsob, jak zapojit celou radu a podpořit vnitřní komunikaci.

SEZNAM VÝJIMEK

Výjimek musí být minimálně. Měl by být vypracován krátký seznam vozidel se speciálními přístupovými právy. Oprávněná vozidla by mohla být opatřena odznakem na posílení vzdělávacího rozměru akce. Kromě ekologických vozidel (LPG, NGV, elektromobily atd.) mohou být výjimky uděleny v následujících případech:

- Zdravotničtí pracovníci, kteří by měli na příjezdu uvést závažný důvod.
- Urgentní opravárenské a servisní práce (po zavolání na bezplatné telefonní číslo a s uvedením povahy práce).
- Osoby se zdravotním postižením.

Pohotovostním službám včetně policie, požárníků a mobilní zdravotnické záchranné služby, pracovníků elektrárenských a plynárenských společností bude automaticky umožněn vstup do areálu.

Žádosti o výjimky, které nejsou uvedeny ve výše uvedeném seznamu, by měly být adresovány příslušnému útvaru obecního úřadu.

OBYVATELÉ

Obyvatelé by měli být vyzváni, aby své vozy na Den bez aut přemístili na jiné místo, tak aby ulice v zónách bez aut byly opravdu prázdné. Musí být zajištěna speciální parkoviště a s provozovateli parkovišť musí být uzavřeny smlouvy.

Alternativou by bylo umožnit obyvatelům odjet s auty z oblasti, ale nesmí být dovoleno vrátit se před stanoveným časem. Museli by pak nechat svá auta na parkovišti mimo zónu bez aut.

DODÁVKY DO OBLASTÍ BEZ AUT

Dodávky budou povoleny do určité doby, která bude stanovena v souladu s obecnými podmínkami, které byly stanoveny. Pro obchodníky vyžadující dodávky ve dne, může být mimo oblast vytvořena nakládací zóna. Dodávky budou zasílány z tohoto bodu do oblasti bez aut nákladním kolem nebo oprávněnými vozidly (LPG, NGV, elektromobily atd.). Dodávková služba ekologickými vozidly může být nabízeny zákazníkům buď do jejich domovů, nebo na parkoviště mimo oblasti bez aut.

Zde uvedené aktivity mají zajistit mobilitu občanů v Den bez aut. Podívejte se prosím na jednotlivá témata probíraná v předchozích oddílech, kde najdete další nápady, jak podpořit alternativní způsoby dopravy.

VEŘEJNÁ DOPRAVA

(Viz také doporučení v kapitole "Veřejná doprava".)

Chcete-li poskytnout obyvatelům efektivní alternativní způsoby dopravy a podpořit veřejnou dopravu, měly byste jim nabídnout následující:

- Vyšší četnost služeb.
- Větší přístupnost pro osoby se sníženou pohyblivostí.
- Zvláštní jízdné, nebo dokonce bezplatná doprava v síti, propagační nabídky (denní/týdenní permanentky, jízdenky za symbolickou cenu).
- Specifické iniciativy (kombinace parkování a lístků na autobus nebo jízdenek na autobus a vlak, jízdenky nabízející slevy do kin nebo bazénů, atd.).

Bylo by také vhodné zvážit kyvadlovou dopravu, která by propojila vzdálená parkoviště s centrem města nebo by pokryla konkrétní trasy (projížďka městem, kruhové objezdy atd.).

EKOLOGIČTĚJŠÍ VOZIDLA

(Viz také doporučení v kapitole Zodpovědné používání automobilu.)

LPG, NGV a elektromobily se mohou používat v oblasti (oblastech) bez aut následujícím způsobem:

- Na dodávky zboží obchodníkům a/nebo zákazníkům.
- Obyvatelé a/nebo osoby se zdravotním postižením.
- Pro konkrétní požadavky, které mohou být řešeny individuálně na kontrolních stanovištích, parkovištích atd.

JÍZDNÍ KOLA

(Viz také doporučení v kapitole Jízda kola.)

22. září mohou být přijata nejméně čtyři opatření na podporu cyklistiky:

- Zapojení místních cyklistických skupin a sdružení.
- Pronájem kol nebo kreditní body, např. na parkovištích typu Park & Ride, na nádražích, autobusových zastávkách a v oblastech bez aut. Mohou se používat různé výpůjční systémy: kombinace autobusu a jízdy na kole nebo parkování a lístků na kola, klíče od aut nebo registrační dokument proti kolu atd.
- Krytá cyklo-parkoviště s obsluhou.
- Bezpečné, dobře značené cyklostezky mimo oblasti bez aut.

PARKOVIŠTĚ TYPU PARK & RIDE

V předměstských čtvrtích by mohla být umístěna parkoviště typu Park & Ride, jejichž smyslem je přimět obyvatele, aby nechali své automobily zaparkované a aby používali veřejnou dopravu. Tato parkoviště by měla být s obsluhou a jejich otevírací doba by se měla časově krýt se dnem bez aut. Mohou být zdarma nebo placená (například kombinace parkování s autobusovou jízdenkou nebo kombinace parkoviště a lístku na kolo). Parkovací zařízení, která nejsou umístěna podél pravidelných tras veřejné hromadné dopravy, by měla být obsluhována zvláštní kyvadlovou dopravou.

MANIPULAČNÍ PARKOVIŠTĚ

V blízkosti oblastí bez aut by pro ty, kteří potřebují používat svá auta, měla být zřízena speciální parkoviště. Tato parkoviště se mohou používat k vysazení převážené osoby, pro krátkodobé parkování (méně než jedna hodina), pro snazší sdílení aut, dodávky zboží atd. Tato parkoviště by se neměla používat jako dlouhodobá parkoviště a měla by být s obsluhou pouze přes den. Lze zajistit kyvadlovou dopravu z těchto parkovišť do centra města.

PARKOVIŠTĚ PRO MÍSTNÍ OBYVATELE

(Viz také doporučení s ohledem na obyvatele ve výše uvedených kapitolách.)

Parkoviště by měla být vyhrazena pro použití obyvateli. Měla by být buď umístěna uvnitř, nebo blízko hranic oblastí bez aut (a přístupná pouze před akcí, nebo po ní). Měla by být otevřena pouze v den před příslušnou akcí a zůstat otevřená do dne po jejím skončení. Mohou zde být vybírány zvláštní poplatky, které by měly přimět obyvatele k tomu, aby nechávaly své automobily na parkovištích po celý den. Podrobnosti je třeba dohodnout s provozovatelem parkoviště.

INFORMACE A KOMUNIKACE

Na webových stránkách ETM, najdete všechny komunikační nástroje, které budete potřebovat k propagaci kampaně, jakož i soubor nástrojů, které vysvětlují, jak můžete všechny používat. Můžete se také přihlásit k odběru novinek ETM a spojit se přímo s Evropskou koordinací, místními aktivisty a podpůrnými organizacemi prostřednictvím našich sociálních mediálních kanálů (Facebook, Twitter, YouTube, Flickr).

EVROPSKÉ A NÁRODNÍ KOMUNIKAČNÍ NÁSTROJE

Byly navrženy a vytvořeny různé typy nástrojů (zdarma) pro místní orgány prostřednictvím webové stránky Evropského týdne mobility:

www.mobilityweek.eu

Kromě této příručky jsou on-line k dispozici následující zdroje (a některé i v tiskovém vydání):

- ETM Tematické pokyny
- ETM Nejlepší průvodci
- ETM leták
- ETM Charta
- ETM Soubor komunikačních nástrojů
- ETM návrhy (loga, plakáty, bannery a další grafické návrhy)

Všechny komunikační materiály jsou k dispozici v angličtině. Tyto nástroje by měla přeložit a upravit národní koordinační organizace, evropská a mezinárodní sdružení a organizace a měly by být nabídnuty místním úřadům.

Národní koordinátoři se vyzývají, aby vypracovaly dodatečné nástroje. Zkušenosti z minulých let ukázaly, že užitečným nástrojem je tisková sada, která představuje Evropský týden mobility, prezentuje aktivity na národní úrovni a věnuje každému partnerskému městu jednu stránku.

MÍSTNÍ INFORMACE A KOMUNIKACE

Místní orgány by měly poskytovat několik nástrojů, které informují veřejnost o podrobnostech ETM. Chcete-li zajistit dobrou synergii na evropské úrovni, využijte tištěnou a on-line komunikaci, která by měla reprodukovat vizuální identitu ETM rozlišovat Evropský týden mobility a podporovat občany, komunitní skupiny, firmy, obchodníky atd., aby se účastnili Evropského týdne mobility. Je nezbytné, aby všechny místní úřady v celé Evropě používaly stejné značky, aby se v rámci kampaně vytvořila jistá soudržnost a aby byla uplatňována konzistentní a silná globální vizuální identita kampaně ETM. Silná grafická identita by měla posílit kampaň zvýšením účasti a informovanosti, zlepšením postavení kampaně v rámci cílového trhu, posílit její identitu a dávat občanům pocit, že jsou součástí globálního hnutí.

Především je důležité dbát na náležitou komunikaci a dodržovat jednoduchost zpráv tak, aby byla ETM rozpoznána definovanými cílovými skupinami. Podívejte se také na soubor nástrojů ETM pro projektanty, který je k dispozici on-line na www.mobilityweek.eu. Tento dokument poskytuje návod na to, jak používat nástroje, které jsou k dispozici.

SOCIÁLNÍ MÉDIA

Nástroje sociálních médií, jako jsou blogy, Facebook, Twitter, YouTube, Vimeo, Flickr, Instagram, LinkedIn Groups atd., nám umožňují přímo zapojit tisíce lidí a působí jako užitečná platforma pro propagaci činnosti, události a komunikačních materiálů. Při používání sociálních médií, je vhodné dodržovat následující pokyny:

- Držte se příslušných témat. Zveřejňujte pouze takový obsah, který je relevantní pro vaše publikum.
- Opravujte druhé, ale přitom se držte faktů. Pokud narazíte na omyl, uveďte vaši totožnost i příslušnost k organizaci a jejich chybu napravte. Jednejte však vždy s respektem a s ohledem na fakta. Oddělujte fakta od názorů.
- Informujte, zapojte se a komunikujte. Nehovořte jen o sobě, ale také o úspěších partnerů, příznivců nebo kolegů. Spojte se s nimi prostřednictvím sociálních sítí a šiřte jejich příběh o úspěchu. Spojte se s nimi prostřednictvím aktivního vysílání nebo komentováním příspěvků na sociálních médiích.
- Přidaná hodnota: Uveřejňujte smysluplné a uctivé komentáře. Pokud je to možné, propagujte vaši oblast odborných znalostí.
- Nepoužívejte spam a nepište urážlivé komentáře. Nejde nám o vyvolávání sporů na sociálních médiích, obzvláště ne s našimi čtenáři a příznivci, ani to nemůžeme tolerovat mezi našimi čtenáři a příznivci (alespoň ne v našich sociálních médiích).
- Ujistěte se, že kvalita publikovaných materiálů je dobrá. Důkladně kontrolujte kvalitu toho, co se chystáte publikovat nebo vysílat. Kontrolujte pravopis a znovu zkontrolujte spojení. Pokud uděláte chybu, buďte otevření. Přiznejte a napravte chybu. Budete-li opravovat starší příspěvek na blogu, udělejte to viditelně, např.

pomocí přeškrtnutí funkce a přidáním odstavce, který popisuje aktualizaci na konci.

- Myslete na BBC, svou matku a svého šéfa. Neříkejte on-line nic, co byste nechtěli, aby bylo citováno na BBC, aby se vás na to ptala vaše matka nebo co by se vám nechtělo vysvětlovat vašemu nadřízenému.
- Vyhýbejte se závazkům. Nezavazujte se k jakékoli činnosti, pokud k tomu nejste oprávněni.
- Mějte na paměti IT bezpečnost. Nestahujte ani neinstalujte software, který najdete prostřednictvím sociálních sítí. Mnoho webových stránek vám umožňuje nějakou formu kontroly nad tím, kdo může vidět váš materiál. Používejte tyto funkce.

INFORMAČNÍ DOPISY

Před ETM můžete zaslat několik informačních dopisů přizpůsobených každé cílové skupině s cílem poskytnout obecný přehled akcí:

- Dopis od starosty adresovaný všem občanům několik týdnů před ETM.
- Konkrétní dopis každé citlivější cílové skupině (obchodníci, podnikatelé, obyvatelé oblastí bez aut atd.), který by ji měl informovat o ETM a vyzvat ji, aby se podílela se na jeho organizaci

INFORMAČNÍ DOKUMENTY

Pro informování občanů o konání Evropského týdne mobility a podpoření debaty o městské mobilitě, dostupnosti a bezpečnosti bude nutné vypracovat a distribuovat dokumenty představující Evropský týden mobility:

- Souhrnný dokument o technických aspektech Evropského týdne mobility. Tento dokument bude distribuován před a během operace ve všech veřejných prostorech, v obchodech, na sklech automobilů atd.
- Příloha nebo zvláštní číslo obecního zpravodaje.
- Konkrétní dokumenty pro jednotlivé cílové skupiny, např. obchodníky.
- Místní tisková sada určená k rozdáni během tiskové konference, která se uskuteční přibližně jeden týden před ETM.

INTERNÍ KOMUNIKACE

Evropský týden mobility musí také vytvořit komunikační nástroj pro místní úřady, sloužící ke sjednocení závazků občanů. Fungující interní komunikace by měla:

- Zapojit obecní zaměstnance do organizace Evropského týdne mobility za účelem zajištění jeho úspěchu.
- Dát obecním zaměstnancům příležitost, aby mohli propagovat Evropský týden mobility a nové formy městské mobility.
- Podněcovat zaměstnance, aby v budoucnosti více využívali udržitelné druhy dopravy.
- Zahájit nový ekologický plán dojíždění zejména pro obecní zaměstnance.

MOBILIZACE OBECNÍCH ZAMĚSTNANCŮ

Bude zapotřebí mnoho zaměstnanců (pokud je to možné, na základě dobrovolnosti), kteří budou odpovídat na telefonáty, informovat občany (pořadatelé, hostesky apod.), monitorovat přístup do prostor bez automobilů a na parkoviště v den bez aut, aby řídili navržené aktivity atd.

INTERNÍ PLÁN MOBILITY

Obecní služby musí kromě zapojení do organizace Evropského týdne mobility také jít dobrým příkladem. Jako takoví musí být zaměstnanci povzbuzováni k účasti na činnostech organizovaných v rámci Evropského týdne mobility. Za tímto účelem může být vytvořen interní plán mobility a mohou se konat přípravná setkání. K veřejné dopravní síti se bude možno dostat díky tomu, že budou k dispozici služby pronájmu jízdních kol pro rozvoj používání alternativních způsobů dopravy. Zvláštní důraz by měl být kladen na plány mobility škol nebo společnosti.

HODNOCENÍ INICIATIVY

Lokální kontrola by měla být prováděna místními orgány tak, aby bylo možné poučit se na místní, národní a/nebo evropské úrovni. Monitorování by mělo zahrnovat kvalitu ovzduší, hluk, dopravní toky a veřejné mínění.

KVALITA OVZDUŠÍ

Pevné a mobilní senzory mohou být instalovány uvnitř i vně oblastí bez vozidel a mohou být během několika dní provedena měření, která umožní provést srovnávací analýzu. Aby se zajistilo platné srovnání, měla by být přijata opatření na stejný den v týdnu, a kdy převažují podobné meteorologické podmínky.

Zúčastněná města a obce, které nemají vlastní zařízení ke sledování ovzduší, by se je měly pokusit získat od měst, která se neúčastní Evropského týdne mobility, nebo od měst, která mají zařízení v držení nebo jich mají víc, než kolik potřebují.

HLUK

Zařízení pro měření hluku mohou být instalována uvnitř i vně oblasti(i) bez vozidel k měření dopadu akce na hladinu hluku. Hluk by měly být monitorován v průběhu několika dnů pro účely komparativní analýzy. Některé organizace, jako jsou například místní zdravotnické orgány, mohou poskytnout užitečné rady a pomoci s metodologií.

DOPRAVNÍ TOKY A POUŽÍVÁNÍ VEŘEJNÉ DOPRAVY

Následující parametry by měly být monitorovány jak uvnitř, tak mimo oblasti bez aut: počty uživatelů veřejné dopravy, motorizovaná doprava, cyklisti, chodci a využití parkovišť.

Pro účely srovnávací analýzy by mělo být sledováno období několika dní. Technickou a logistickou pomoc mohou obvykle poskytnout místní silniční a/nebo městské dopravní orgány.

VEŘEJNÉ MÍNĚNÍ

Mohou být provedeny cílené průzkumy s cílem vyhodnotit veřejné reakce na den. Speciální pozornost může být věnována několika konkrétním skupinám:

- Obyvatelé celého města nebo obce.
- Lidé, kteří cestují do oblasti bez aut.
- Obyvatelé oblasti bez aut.
- Obchodníci v oblasti bez aut.
- Zákazníci obchodníků.
- Lidé pracující v oblasti bez aut.

Evropská koordinace poskytla dotazník i tabulku pro zpracování výsledků, které umožňují automatické zobrazení výsledků pro vaše město. Tento dotazník a metodika by měly být použity s cílem zajistit konzistentnost mezi různými průzkumy provedenými na místní úrovni. Dokumenty jsou k dispozici ke stažení na www.mobilityweek.eu.

Zvláštní úsilí by mělo být vynaloženo na podporu obchodníků s cílem sledovat následující:

- Počet zákazníků v obchodech umístěných v oblasti bez aut.
- Počet zákazníků, kteří navštíví odlehlé supermarkety.
- Obrat, ve spolupráci s obchodními komorami a s komorami průmyslu a obchodníků.

Další sledování mohou provádět místní orgány v závislosti na typu akce a jejich očekávání od daného dne.

www.mobilityweek.eu

REGIONAL ENVIRONMENTAL CENTER

www.mobilityweek.eu

REGIONAL ENVIRONMENTAL CENTER

